

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံးဖျါ

လၢယနူၤအါရံၤ ၁၃သီ, ၂၀၂၁ / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-20-165-i1

နူပျၢ်ယာ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံးဖျါ: တၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်မၤတရီၢ်တပါဖိသၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤဖဲ နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀၂၀

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံးဖျါတဘျီအံၤ ပာ်ဖျါဖဲ တၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်မၤတရီၢ်တပါဖိသၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤဂ့ၢ်ဝိအံၤ ကဲထီၣ် အသးဖဲ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၄သီ မ့တမ့ၢ် ၂၅သီ, ၂၀၂၀န့ၣ် လၢ ၁---သဝီ, မ---ကရူာ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖိသၢ်မုၢ်ဖိလၢအသးနီၣ်အိၣ်ထဲ စနီၣ်တဂၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်အီၤလၢ ပိာ် ခွါဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးအီၤလၢဟံၣ်တဖျါပီအပူၤ ဖဲအမိၢ်အပၢ်တအိၣ်လၢဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုၢ် ဖိအပၢ်လဲၤတီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူ နူသဝီသ့ၣ်ကုသးပုၤအအိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ လီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤတဖၣ် ဖီၣ်ချးန့ၣ်ပုၤမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤဖဲ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၃၀သီ, ၂၀၂၀န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢ ပုၤမၤကမၣ်တၢ် တဂၤအံၤ ယုၢ်ပုၤဖျါန့ၣ်ကွၢ်အသးဖဲ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၃၁သီ, ၂၀၂၀န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤ တဖၣ် ကွၢ်ယုၤက့ၤအီၤတဘျီလၢဘၣ်အယံ တၢ်ဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိ လီၢ်ဘၢလီၢ်ကွၢ်အီၤဆူညါ တအိၣ်နီၣ်တမံၤ လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တခီ ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဒီးဒုတၢ်မၤတရီၢ်တပါသးခိၣ်မုၢ်လီၢ် ဒီးနီၣ်ခိၣ် ကွၢ်ဂီၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢအကဲထီၣ်သးဖဲတၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်မံၤယုၢ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ. ဒ်သီးဖိသၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤ အ သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်မုၢ်လီၢ်တဖၣ်အံၤ ကလီၤမၤကွၢ်အဂီၢ် အဝဲတဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီး သးတၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ခွဲးနီၣ်တဘျီဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

(၁)တပတီၢ်-တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်မၤပယုဲထီၣ်ဖိသၢ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၤမုၢ်သီ	လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၄သီ မ့တမ့ၢ် ၂၅သီ ၂၀၂၀န့ၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူာ်, ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်ရၢၣ်)	၁---သဝီ, မ---ကရူာ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၢၣ်

¹တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ လံာ်ဟံးဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လၢခိၣ်ဖဲဘၣ် ၂၀၂၀န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤ ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤဖဲ နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ် ကရူာ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဟံၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ် တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤ လၢအဝဲနီၣ်ကမၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအထီၣ်အီၤ ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျါန့ၣ်လီၤ.

ပုလဲအတူဘဉ်တၢ်တၢ်အဂၢၢ်အကျိၤ	
မံၤ	နီၤဘ---
သးနံၣ်	၈နံၣ်
မုၢ်/ခွါ	မုၢ်
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိလီဖိ အိၣ် /တအိၣ်	သဘူ
တၢ်ဖံးတၢ်မၤ	ကွီဖိ
တၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါ	ဘူးဒး
အိၣ်ဆိးဒူသဝီ	ခ---သဝီ, မ---ကရူၢ်, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢ

ပုလဲအမၤအပယွဲတၢ်တၢ်အဂၢၢ်အကျိၤ		
မံၤ	တၢ်ဖံးတၢ်မၤ	အိၣ်ဆိးဒူသဝီ
စီၤဟ---	ထူစံၣ်	ခ---သဝီ, မ---ကရူၢ်, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢ

(၂)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရှဲပုးပုၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆိဘဉ်တဆိတက့ၢ်.
 သဝီဖိတဂၤ ဆဲးကျိးဒူးသ့ၣ်ညါ KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိဘဉ်လးတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂၢၢ်အံၤ ဒီဖျိလီတဲစိန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအံၤန့ၣ် ဆဲးကျိးဒူးသ့ၣ်ညါက့ၤယၤ (ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဂၤတဂၤ) အယိ ယလဲၤမၤတၢ်ထံၣ်လီၢ်သံက့ၢ်တၢ်ဒီး သဝီသးပုၤဒီး ပုၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်အဟံၣ်ဖိလီဖိတဖၣ် ဖဲလါဒံၣ်စ့ဘၢဉ် ၁၉သီ, ၂၀၂၀နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစုာ်စုာ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၤလဲၣ်.
 သဝီသးပုၤအနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်ပဲပုၤပုၤဂီၢ်လၢ တၢ်ဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီတခါအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဂံၢ်ထံးအဂၤတဖၣ် ဘဉ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ ပုၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်အဘူးအတံၢ်ဟံၣ်ဖိလီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီၢ်တပတီၢ်-ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂၢၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂၢၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.
 တၢ်ကဲထီၣ်သးဂ့ၢ်ဝီတခါအံၤ ဟဲကဲထီၣ်အသးဖဲ လါနီၣ်ဝုဘၢဉ် ၂၄သီ မ့တမ့ၢ် ၂၅သီ, ၂၀၂၀နံၣ် လၢခ---သဝီ, မ---ကရူၢ်, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢ ကညီဒီးကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (KNU) တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်တဂၤအံၤ အသးနံၣ်အိၣ် ၈နံၣ် ဒီးအမံၤမ့ၢ်ဝဲ နီၤဘ--- န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤကမၢ်တၢ်တခါမ့ၢ်ဝဲ စီၤဟ---န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤကမၢ်တၢ်တဂၤအံၤ ဟဲက့ၤအိၣ်လၢသဝီပူၤ စးထီၣ်ဖဲတၢ်စူၤခါအဆၢကတီၢ် (ကဘဉ်ဖဲ လါယူၤတုၤလါအီးကထီဘၢဉ်အပူၤ) ၂၀၂၀နံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအဆၢကတီၢ် အဝဲဟဲအိၣ် မၤအိၣ်စံၣ်ဒီး ပုၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်အဟံၣ်ဖိလီဖိန့ၣ်လီၤ.
 ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢဉ် ၂၄သီ မ့တမ့ၢ် ၂၅သီ ၂၀၂၀နံၣ်န့ၣ် နီၤဘ--- အမိၢ်ဒီးအပၢ်လဲၤလၢပုၤသံအဟံၣ်လၢသဝီအဂၤတဖျါဉ် ဖဲဝ---သဝီဒီးဟံၣ်တ့ၢ်ဝဲအဖိနီၢ်ဆံးတဖၣ်လၢဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤအံၤ အပၢ်တဲ

ဘၣ် KHRG န်အံၤ, “အခိၣ်ထံးန့ၣ်စီၤဟ--- လဲၤဒီးပုၤလၢပုၤသံအဟံၣ်စ့ၢ်. ဝဲပဲလဲၤတုၤလၢပုၤဟံၣ်တဘျီ
ယီၤ အဝဲတလဲၤဒီးပုၤလၢဘၣ် ဒီးအဝဲဟဲက့ၤ (ဆူခ---သဝီ). ယမၤဒီးယၤပဟဲက့ၤတုၤလၢဟံၣ် ဝဲဖးဖိမ့ၢ်
ကဘၣ် ဝဲဂီၤခီၤ ၂န့ၣ်ရံၣ် (လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၂၅သီ, ၂၀၂၀နံၣ်)” န့ၣ်လီၤ.

ဝဲမိၢ်ပံၤခံၣ်ကဲၤဟဲက့ၤတုၤဆူဟံၣ်အခါ ထံၣ်ဝဲ နီၣ်ဘ--- အံၤဟီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် စီၤဟ--- တခီၤ ဝဲလၢ
ဟံၣ်ပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်မိၢ်ပံၤခံၣ်ကဲၤအံၤထံၣ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် လီၤဆီလၢအဝဲသ့ၣ်ဂီၢ်အယီၤ ဖိသၣ်ပိၣ် မ့ၣ်
ဖိအပံၤသံကွၢ်ဝဲ စီၤဟ---အံၤလၢ, “ဖိသၣ်တဂၤအံၤအဟံၣ်ဘၣ်လဲၣ်. နမၤအီၤတၢ်တမံၤမံၤခီၤခါ.” စီၤ
ဟ--- တဲဆါအီၤလၢ အတမၤဖိသၣ်ပိၣ်မ့ၣ်အံၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပံၤတဂၤအံၤ သံကွၢ်အဖိမ့ၣ်ကစု
ဒုဖိလၢ တၢ်မနုၤကဲထီၣ်သးဒီးအီၤလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အဖိမ့ၣ်ဖိအံၤစံးဆါအီၤလၢ, “ယပျံၤတၢ်တဂၤန့ၣ်(စီၤ
ဟ---).” အပံၤသံကွၢ်ကဒီးအီၤလၢ ပုၤတဂၤန့ၣ်အမၤဘၣ်အီၤတၢ်မနုၤလဲၣ်. ပံၤအံၤပံၤဖျါထီၣ်ဝဲလၢ အဖိ
မ့ၣ်စံးဆါအီၤလၢ, “အဝဲမၤယၤ” (မ့ၢ်ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်သ့ဝဲတၢ်ကတိၤတဖျါအံၤဒီးလဲၣ်တခီၤ ပတသ့ၣ်ညါ
လီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.) ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်အပံၤတဲအါထီၣ်ဝဲလၢ, “အဝဲ (ဖိသၣ်မ့ၣ်ဖိအံၤ) မ့ထံၣ်အီၤ (ပုၤမၤက
မ့ၢ်တၢ်အံၤ)န့ၣ် အဝဲပျံၤတၢ်ဒီးဟီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.”

တဘျီယီၤန့ၣ် ဖိသၣ်ပိၣ်မ့ၣ်ဖိအမိၢ်အံၤ ကွၢ်သမံၤသမိးဝဲ အဖိမ့ၣ်ဖိကွၢ်ဂီၤဒီးထံၣ်ဝဲပိၣ်ခွါကွၢ်ဂီၤထံၣ်လၢတၢ်ကိပူၤ
န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်မ့ၣ်ဖိအခံၣ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်စီၣ်ဒီးဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဒီး နီၣ်ဘ--- တဲ
ဘၣ်အမိၢ်အပံၤလၢ အဟၢဖးဒီးအယီၤဒုတဖၣ်ဆါ, ဒီးဝဲအဝဲမုၢ်လဲၤဆံၣ်ဆါအခါန့ၣ် တုၤဘၣ်ဝဲအဆါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်အပံၤပံၤဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူ ဒုသဝီသ့ၣ်က့သးပုၤအအိၣ်ဝဲ လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၂၅သီ, ၂၀၂၀နံၣ်
ဟါလီၤခီၤအဆါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဟ---အံၤ ယုၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်ဘၣ်ဆၣ် သဝီပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ် ဖိၣ်ချုး
န့ၢ်အီၤဝဲ လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၃၀သီ, ၂၀၂၀နံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ အဝဲသ့ၣ်လဲၤဆါခီၤယီၤ စီၤဟ--- အံၤ
ဆူကရူၢ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အအိၣ်, ဘၣ်ဆၣ် အဝဲယုၢ်ထုၣ်ဖျဲးခူသ့ၣ်ကွံၣ်အသးဝဲ လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၃၁သီ, ၂၀၂၀နံၣ်
ကဘၣ်ဝဲ မ့ၢ်န့ၢ်ခီၤ ၁၁န့ၣ်ရံၣ်အဆါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢယနုၤအါရံၤ ၁၁သီ, ၂၀၂၀နံၣ်န့ၣ်, ပုၤယုၤအီၤ
တဘၣ်ဒီးဘၣ် ဒီးခ---သဝီသးပုၤတဲစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ အယု စီၤဟ--- တဘၣ်ဘၣ်ဒီးတန့ၢ်ဟူ တၢ်ကစီၣ်
ဘၣ်ယးအဂ့ၢ်အကျိၤနီၣ်တမံၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပုၤပံၤဖျါထီၣ်ယုၢ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢ အပျံၤတၢ် မ့ၢ်လၢ တချုးဒီးလၢ စီၤဟ---ယုၢ်ထုၣ်ဖျဲးကွံၣ်အသးဘၣ်
န့ၣ် တၢ်တဲအီၤလၢ, “နကဲသဝီသးပုၤ နမၤတၢ်မ့တဘၣ်ဘၣ်န့ၣ် ကဘၣ်က့ၤလၢန့ၣ်လီၤ.” ပုၤယု စီၤဟ---
တဘၣ်ဒီးဘၣ်အယီၤ သဝီသးပုၤဘၣ်ယိၣ်လၢ အကဟဲက့ၤမၤတၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤထီၣ်ဒါဘၣ်ဖုးအီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပုၤတုၤ
ဘၣ်တၢ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယီၤဖိ မ့တမ့ၢ် သဝီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိယီၤဖိစ့ၢ်ကီးပျံၤတၢ် န်
သိးဒီးသဝီသးပုၤအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတန့ၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ နီၣ်ဘ---အပံၤလဲၤဆါအီၤဆူ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကွဲးဒိတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်
ဆါဟံၣ်ကသံၣ်သရၣ်ဒိကထၢၣ် ကွၢ်ထံၣ်သမံၤသမိးအတၢ်ပူၤလီၢ်ဒီး ဟ့ၣ်အီၤကသံၣ်အိၣ် ၅သီအဂီၢ်ဝံၤ မၤ
နီၣ်မၤယါမ့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်သီလၢ ကဘၣ်ဟဲဒီးကွၢ်ကဒီးအသးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ကသံၣ်သရၣ်ဒိက
ထၢၣ်ဖးဒိၣ်အံၤ တဒုးသ့ၣ်ညါ ဖိသၣ်ပိၣ်မ့ၣ်အပံၤဘၣ်ယးဒီးအဖိမ့ၣ်ဖိတၢ်အိၣ်သးနီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိ
သၣ်ပိၣ်မ့ၣ်အံၤ တဒီးန့ၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဟ့ၣ်ဆူထီၣ်နီၣ်သးဂံၢ်ဘါ လၢတၢ်ကကူဆါယါဘျါ အနီၢ်သးအတၢ်
တုၤဘၣ် သးခိၣ်မ့ၣ်လီၢ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

KHRGပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိ ထံၣ်လိၣ်တဲသကိးတၢ်ဒီးပုၤတုၤဘၣ်တၢ်အမိၢ်အပံၤဝဲလၢဒိၣ်စ့ၢ်ဘၣ် ၁၉သီ, ၂၀၂၀နံၣ်
အခါ, ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်အံၤတုၤဘၣ်ဒီးဝဲ ခိၣ်န့ၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်လၢအကဲထီၣ်သးခိဖျိ
တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါအီၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်ပိၣ်မ့ၣ်ဖိအတၢ်ပံၤသ့ၣ်ပံၤသးဆီတလဲ ဒီးစံးဝဲလၢ အဟၢ

ဖာဆါဒီးန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒီးအိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ အဖံးဘၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤဘိလီၤဝါဝဲ ဒီးညီ န့ၣ်န့ၣ် ဝဲအမိၢ်အပၢ်သံကွၢ်အိၣ်တၢ်အခါ တအဲၣ်ဒီးစံးဆၢတၢ်လၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်စံးဆၢဒၣ်ကယၤၤ အ တၢ်ကတိၤတဖၣ် အဆၢတစဲဘူးဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲပျံၤတၢ်အပိၤ ဟးထီၣ်က့ၤလီၤဝဲ လၢသဝီပူၤတဘူၣ်လၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လီၢ်ကဝီၤကရူၢ်ဘၣ်ဘၢဟးလူၤယုစီၤဟ---ဘၣ်ဆၣ် ယုဝဲတဘၣ်ဒီးဘၣ်. မ့ၢ်နီၢ်ဘ---အပၢ်တခီ ပၢ်ဖျါ ထီၣ်အတၢ်ဘၣ်သးလၢ လီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ် ကဖိၣ်ကွၢ်ပူၤမၤကမၤတၢ်တဂၤအံၤဒီးဟံးထီၣ်အိၣ် ဂ့ၢ်ဝီလၢအဖိၣ်ဆူၣ်ဖိသၣ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲလိာ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်လၢ ကယုန့ၢ်အဖိမုၢ်ကျဲတဘိ ဘိ နိသိးကဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤ နီၢ်ခိၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢအ ဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(ဂ့ၢ်ဝီတခါအံၤ တၢ်တတီၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူၣ် ကညီဒီကလုာ်ပၤကီၢ်သုးအိၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ KHRG ပျီပူၤ ပူၤမၤတၢ်ဖိ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲ ပူၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိယိဖိဒီးလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ်လၢ ကတီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.)

(၄)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပူၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပူၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပူၤတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပူၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိယိဖိဒီးသဝီသးပၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ် KHRG တၢ်ပျဲလၢကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤန့ၣ် လီၤ.

ကညီဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျၢၣ်ကိာ်

ကညီဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဝဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢ သဘူတဖု လၢအၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပူၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ် ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤပၤတၢ်မၤဘၣ်ဒီ ပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ နိသိးကပၢ် ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤကမ့ၢ်တဖၣ် အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပၢ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဝဲ www.khr.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

